РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

11 октомври 2007 година *

По дело C-237/05

с предмет иск за установяване неизпълнение на задължения, предявен на основание член 226 ЕО на 30 май 2005 г.,

Комисия на Европейските общности, за която се явяват г-жа M. Patakia и г-н X. Lewis, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург,

ищец,

срещу

Република Гърция, за която се явяват г-н G. Kanellopoulos и г-жа S. Charitaki, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург,

ответник,

* Език на производството: гръцки.

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: г-н C. W. A. Timmermans (докладчик), председател на състав, г-н G. Arestis, г-н L. Bay Larsen, г-н R. Schintgen и г-н P. Kūris, съдии,

генерален адвокат: г-н P. Mengozzi,
секретар: г-жа L. Hewlett, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 14 септември 2006 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 15 февруари 2007 г.,

постанови настоящото

Решение

1 С исковата си молба Комисията на Европейските общности иска от Съда да установи, че поради практиката на компетентните органи, прилагана по време на дейностите по съставяне и събиране на молбите и декларациите на зърнопроизводителите и на други производители в рамките на интегрираната система за администриране и контрол за 2001 г., Република Гърция не е изпълнила задълженията си по Директива 92/50/ЕИО на Съвета от 18 юни 1992 година относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за услуги (ОВ L 209, стр. 1; Специално издание на български език,

2007 г., глава 6, том 1, стр. 50), изменена с Директива 97/52/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 1997 година (ОВ L 328, стр. 1, наричана по-нататък „Директива 92/50“), и по-специално по член 3, параграф 2, член 7, член 11, параграф 1 и член 15, параграф 2 от тази директива, както и съгласно общия принцип на прозрачност.

Правна уредба

Директива 92/50

2 Съгласно член 1, буква а) от Директива 92/50 „*обществени поръчки за услуги*“ са „възмездните договори, сключени в писмена форма между доставчик на услуги и възлагащ орган“ [неофициален превод], с изключение на договорите, изброени в подточки i)—ix) от същата разпоредба.

3 В член 3, параграфи 1 и 2 от тази директива се предвижда:

„1. При възлагане на обществени поръчки за услуги или при организиране на конкурс за проект възлагащите органи прилагат процедури, адаптирани към разпоредбите на настоящата директива.

2. Възлагащите органи следят да няма дискриминация между различните доставчици на услуги.“ [неофициален превод]

4 Член 7, параграф 1, буква а) от Директива 92/50 гласи:

„1. а) Настоящата директива се прилага към:

— [...] обществени поръчки за услуги, които имат за предмет услугите, посочени в приложение I Б [...], възлагани от възлагащите органи по член 1, буква б) и чиято прогнозна стойност без данък върху добавената стойност (ДДС) е равна или по-висока от 200 000 ECU,

— обществени поръчки за услуги, които имат за предмет услуги, посочени в приложение I А [...]:

i) възлагани от посочените в приложение I към Директива 93/36/ЕИО възлагащи органи и чиято прогнозна стойност без ДДС е равна или по-висока от равностойността в екю на 130 000 специални права на тираж (СПТ);

ii) възлагани от посочените в член 1, буква б) възлагащи органи, различни от посочените в приложение I към Директива 93/36/ЕИО и чиято прогнозна стойност без ДДС е равна или по-висока от равностойността в екю на 200 000 СПТ.“ [неофициален превод]

5 Съгласно член 8 от Директива 92/50 „[о]бществените поръчки, които имат за предмет услугите, посочени в приложение I А, се възлагат в съответствие с разпоредбите на дялове III—VI“ [неофициален превод] от тази директива.

6 Член 9 от директивата постановява:

„Обществените поръчки с предмет услугите, посочени в приложение I Б, се възлагат в съответствие с членове 14 и 16.“ [неофициален превод]

7 Член 11, параграф 1 от същата директива предвижда, че при възлагане на обществените поръчки за услуги възлагащите органи прилагат откритите или ограничени процедури или процедурите на договаряне, определени в член 1, букви г), д) и е) от директивата.

8 Член 15, параграф 2 от Директива 92/50 гласи:

„Възлагащите органи, които желаят да възложат обществена поръчка за услуги чрез открита или ограничена процедура или съгласно условията, определени в член 11, чрез процедура на договаряне, оповестяват своето намерение с обявление за поръчка.“ [неофициален превод]

Регламент (ЕИО) № 3508/92

9 От третото и четвъртото съображение от Регламент (ЕИО) № 3508/92 на Съвета от 27 ноември 1992 година за изграждане на интегрирана система за администриране и контрол (ИСАК) на някои схеми на Общността за отпускане на помощ (ОВ L 355, стр.1), изменен с Регламент (ЕО) № 1593/2000 на Съвета от 17 юли 2000 година (ОВ L 182, стр. 4, наричан по-нататък „Регламент № 3508/92“), следва, че в рамките на реформата на общата селскостопанска политика и с оглед на приспособяването на механизмите за администриране

и контрол към новата ситуация и повишаване ефективността и полезното им действие е необходимо да се създаде нова интегрирана система за администриране и контрол на някои схеми на Общността за отпускане на помощ, която да обхваща схемите за финансово подпомагане в сектора на полските култури и в секторите на телешкото, говеждото, овчето и козето месо (наричана по-нататък „ИСАК“).

10 Член 2 от Регламент № 3508/92 гласи:

„[ИСАК] се състои от следните елементи:

а) компютъризирана база данни;

б) система за идентификация на селскостопанските парцели;

в) система за идентификация и регистрация на животните;

г) молби за помощи;

д) интегрирана система за контрол.“ [неофициален превод] се състои от следните елементи: а) компютъризирана база данни; б) система за идентификация на селскостопанските парцели; в) система за идентификация и регистрация на животните; г) молби за помощ и д) интегрирана система за контрол. Съгласно разпоредбата на член 3, параграф 1 в компютъризираната база данни се въвеждат „данните от молбите за помощи“ за всяко земеделско стопанство

11 Съгласно член 3, параграф 1 от посочения регламент:

„В компютъризираната база данни се въвеждат данните от молбите за помощи за всяко земеделско стопанство. Тази база данни позволява, по-специално, да се

правят директни и незабавни консултации чрез компетентния орган на държавата-членка за данните, отнасящи се най-малко до последните три поредни календарни и/или пазарни години.“ [неофициален превод]

12 Член 4 от същия регламент предвижда:

„Системата за идентификация на селскостопанските парцели се създава на базата на карти или документи от поземлените регистри или друг картографски материал. Използваните техники се основават на компютъризираната географска информационна система, включително за предпочитане въздушни или космически ортогонални изображения, с един хомогенен стандарт, който да гарантира точност, равна поне на картографската и в мащаб 1:10 000.“ [неофициален превод]

13 Съгласно член 6, параграф 1 от Регламент № 3508/92:

„За да бъде допуснат до една или повече общностни схеми по настоящия регламент, всеки земеделски производител подава за всяка година молба за помощи „за площ“, като посочва:

— селскостопанските парцели, включително фуражните площи, както и селскостопанските парцели, подложени на мерки за изваждане от стопанска употреба и оставените под угар,

— евентуално всяко друго необходимо сведение, предвидено или в регламентите относно общностните схеми, или от съответната държава-членка.“ [неофициален превод]

14 Член 7 от същия регламент гласи следното:

„[ИСАК] се прилага за всички подадени молби и засяга по-специално административните проверки, проверките на място и при необходимост проверките посредством дистанционно проучване от въздуха или от космоса.“ [неофициален превод]

Обстоятелства, предхождащи спора, и досъдебна процедура

15 Комисията е сезирана с жалба относно твърдяната незаконосъобразност от гледна точка на Директива 92/50 на рамково споразумение и на договорите за неговото изпълнение, отнасящи се до предоставянето през 2001 г. на някои услуги в рамките на въвеждането на ИСАК в Гърция.

16 Въпросното рамково споразумение е сключено на 20 февруари 2001 г. между Министерството на вътрешните работи, държавната администрация и децентрализацията, Министерството на земеделието, Съюза на администрациите на префектурите в Гърция и Общогръцката конфедерация на земеделските кооперативи (наричано по-нататък „рамковото споразумение“).

17 Рамковото споразумение се отнася до съгласуването от страна на посочената конфедерация на следните услуги, чието изпълнение е поверено на нейните членове — местните съюзи на земеделските кооперативи (наричани по-нататък „СЗК“):

— уведомяване на земеделските стопани за наличието на нови формуляри на молбите за помощи и на декларациите относно земеделските стопанства и култури, предназначени за попълване на новата база данни в рамките на ИСАК,

— оказване на помощ с оглед гарантиране на правилното и своевременно въвеждане на данните, предоставяни от земеделските производители, в нарочните формуляри. Тази услуга включва по-конкретно оказването на техническа помощ на земеделските производители при идентификацията на обработваемите и залесените площи върху ортофотографии, въздушни снимки или топографски карти,

— събиране на формулярите и предоставянето им на хартиен носител или по електронен път на компетентните административни органи на префектурите.

18 Рамковото споразумение предвижда за тази цел сключването на договори за изпълнение между административните органи на отделните префектури и съответните СЗК на равнище отделна административна единица. Впоследствие действително са сключени такива договори (наричани по-нататък „спорните договори“).

19 С писмо от 18 декември 2002 г. Комисията кани Република Гърция да представи становището си по твърдяното нарушение, според което възлагайки на СЗК пряко и без предварително обявление предоставянето на съответните услуги, Република Гърция не е спазила разпоредбите на Директива 92/50, и по-специално член 3, параграф 2 от нея, както и принципа на недопускане на дискриминация.

20 Тъй като счита, че становището, представено от Република Гърция в отговор на това писмо, е незадоволително, на 19 декември 2003 г. Комисията изпраща мотивирано становище, с което отправя покана към тази държава-членка да предприеме необходимите мерки, за да се съобрази с него в срок от два месеца, считано от съобщаването му.

21 Тъй като според нея отговорът на гръцкото правителство на мотивираното становище е неубедителен, Комисията решава да предяви настоящия иск.

По допустимостта на иска

22 Република Гърция повдига възражение за недопустимост срещу иска на Комисията, изведено от липсата на правен интерес у последната, както и на липса на предмет на иска.

23 В тази насока въпросната държава-членка поддържа на първо място, че е взела необходимите мерки за преустановяване на твърдяното неизпълнение и че то вече не е съществувало към момента на изтичането на предоставения с мотивираното становище срок за съобразяване с него, тъй като:

— през 2003 г. въпросните услуги не са били възлагани пряко и възможност за представяне на оферти е била предоставена и на други образувания, различни от СЗК,

— гръцките власти са се задължили с официална декларация № 5767 на генералния секретар на Министерство на земеделието от 6 ноември 2003 г., (наричана по-нататък „Декларация № 5767“) да прибягват „при необходимост до открити процедури за възлагането на въпросните обществени поръчки за услуги, при условие, разбира се, че всички или част от тези услуги са включени в приложение I A към Директива 92/50.“

24 На второ място Република Гърция твърди, че към момента на изтичането на срока, който ѝ е бил предоставен, за да се съобрази с мотивираното становище, твърдяното неизпълнение, отнасящо се единствено за 2001 г., вече не е съществувало и изцяло е изчерпало действието си.

25 Комисията възразява, че е необходимо въпросното неизпълнение да бъде установено, тъй като не е гарантирано ефикасното и правилно прилагане на Директива 92/50 както в настоящото съдебно производство, отнасящо се за 2001 г., така и в бъдеще.

26 На първо място, Декларация № 5767 била не само недостатъчна, тъй като нямала задължителна правна сила, но и неопределена поради употребата на израза „при необходимост“.

27 На следващо място, продължаващото разногласие между Република Гърция и Комисията относно единния характер на спорните договори, както и по въпроса за включването на въпросните услуги в приложение I A към Директива 92/50, далеч не било теоретично и водело до опасност от повторно нарушение от страна на държавата-членка.

28 Накрая, нищо не гарантирало, че Директива 92/50 ще бъде правилно прилагана в бъдеще, тъй като през годините след 2001 г. въпросните услуги също били възлагани пряко на СЗК.

29 В това отношение е важно да се напомни, че в областта на възлагането на обществени поръчки Съдът е постановил, че иск за установяване на неизпълнение на задължения от държава-членка е недопустим, ако към датата на изтичането на определения в мотивираното становище срок въпросният договор вече изцяло е изчерпал действието си (Решение от 31 март 1992 г. по дело Комисия/Италия, C-362/90, Recueil, стр. I-2353, точки 11 и 13, както и Решение от 2 юни 2005 г. по дело Комисия/Гърция, C-394/02, Recueil, стр. I-4713, точка 18).

30 Следователно трябва да се провери дали към датата на изтичането на определения в мотивираното становище срок, а именно 19 февруари 2004 г., спорните договори са били все още поне отчасти в процес на изпълнение или обратно — работата по подпомагане, за която тези договори са били сключени, вече е била изцяло приключена, така че те изцяло са изчерпали действието си.

31 В конкретния случай твърдяното от Комисията неизпълнение, както следва от исканията в исковата молба, се отнася до услугите по подпомагане, предоставяни от СЗК в рамките на въвеждането на ИСАК единствено за 2001 г. и

посочени в сключените за същата година спорни договори по изпълнението на рамковото споразумение. В хода на съдебното заседание Комисията потвърждава, че искът ѝ се ограничава само до 2001 г.

32 Работата по подпомагане, предвидена от спорните договори, се отнася до изготвянето на молбите за помощи, подавани от земеделските производители с оглед въвеждането на съдържащите се в тях данни в базата данни на ИСАК в съответствие с член 3, параграф 1 от Регламент № 3508/92. Тези молби трябва да се подават всяка година, за да бъдат изплатени помощите за съответната година. Следователно става дума основно за услуги, които се отнасят до един отчетен период, приключващ с изплащането на отпуснатите помощи.

33 В тази връзка следва да се отбележи, че член 5, параграф 1 от рамковото споразумение — разпоредба, която се съдържа и в спорните договори — предвижда, че последните влизат в сила в деня на подписването им и преустановяват действието си, когато всички финансови помощи бъдат изплатени на земеделските производители, подали молби за тези помощи.

34 Комисията не успява обаче да обори тезата на Република Гърция, чийто представител посочва в съдебното заседание, че изплащането на помощите за 2001 г. е извършено изцяло в хода на следващата година, т.е. доста преди изтичането на определения в мотивираното становище срок.

35 Следователно при липсата на предоставени от Комисията сведения в обратен смисъл трябва да се установи, че към датата на изтичането на определения в мотивираното становище срок рамковото споразумение и спорните договори, отнасящи се до неговото изпълнение за 2001 г., вече изцяло са изчерпали действието си.

36 В съдебно заседание Комисията поддържа, че за разлика от нарушението, разгледано по дело Комисия/Италия, по което е постановено посоченото по-горе решение, неизпълнението, предмет на настоящото съдебно производство, а именно прякото възлагане на СЗК без предварително обявление на въпросните услуги по подпомагане, се е повторило през годините след 2001 г., т.е. преди предявяването на настоящия иск.

37 В това отношение е важно да се установи, че Комисията не успява да опровергае сведенията на Република Гърция, според които през въпросните години тези услуги по подпомагане са били предоставяни в рамките на процедура, коренно различна от приложената за 2001 г.

38 По-конкретно, Комисията не успява да оспори твърдението на представителя на гръцкото правителство, който поддържа в съдебното заседание, въз основа на документи, представени в тази насока от същото правителство в отговор на въпрос, поставен в тази връзка от Съда, че през годините след 2001 г. в държавния бюджет не е било предвидено никакво възнаграждение за услугите по подпомагане, предоставяни от СЗК, тъй като последните вече получавали заплащане от всеки земеделски производител в зависимост от услугата, която му е била предоставена.

39 От това следва, че предвид представените пред Съда доказателства Комисията не успява надлежно да докаже, че неизпълнението, в което упреква Република Гърция за 2001 г., се е повторило през следващите години.

40 На последно място, що се отнася до довода на Комисията, че искът ѝ е допустим поради продължаващото несъгласие между нея и Република Гърция относно тълкуването на Директива 92/50 с оглед на специфичните характеристики на въпросните обществени поръчки, е достатъчно да се установи, че само по себе си това обстоятелство не може да осигури допустимостта на иска.

41 При тези обстоятелства искът на Комисията трябва да бъде отхвърлен като недопустим.

По съдебните разноски

42 По силата на член 69, параграф 2 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. След като Република Гърция е направила искане за осъждането на Комисията и последната е загубила делото, Комисията трябва да заплати съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

1) Отхвърля иска като недопустим.

2) Осъжда Комисията на Европейските общности да заплати съдебните разноски.

Подписи